

Handläggare
Anna-Carin Edström

Datum
2022-02-01

Vår beteckning
HSN/217278

Ert Datum
2021-10-20

Er beteckning
S2021/06996

s.remissvar@regeringskansliet.se

Svar på remiss om Reglering av privata sjukvårdsförsäkringar SOU 2021:80

Region Värmland har fått tillfälle att lämna svar på rubricerad remiss och vill lämna följande synpunkter.

Synpunkter på remissens förslag till ändring i författningsförslag

1.1 Förslag om ändring i patientsäkerhetslagen (2010:659).

Utredningens förslag:

Anmälningsskyldigheten till IVOs vårdgivarregister ska även avse uppgifter om hur vården är finansierad och om vårdgivaren har flera uppdragsgivare och hur den vården i sådana fall är finansierad. Vårdgivarregistret ska få innehålla denna information. IVO ska få meddela de förelägganden som behövs för efterlevnaden av reglerna om anmälan till vårdgivarregistret. Beslut om föreläggande ska få förenas med vite. Beslut om sådana förelägganden ska få överklagas. Nuvarande straffbestämmelse om möjlighet att utdöma böter i dessa situationer ska avskaffas.

Region Värmland tillstyrker förslaget.

1.2 Förslag till lag om ändring i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30).

Utredningens förslag:

Om inte annat följer av lag ska den hälso- och sjukvård som regionen bedriver i egen regi finansieras enbart med offentliga medel. Om uppgifter har överlämnats från regionen till någon annan ska de uppgifterna enbart finansieras med offentliga medel och enligt vad som följer om patientens avgifter.

Handläggare
Anna-Carin Edström

Datum
2022-02-01

Vår beteckning
HSN/217278

Ert Datum
2021-10-20

Er beteckning
S2021/06996

Region Värmland anser att utredningens förslag är ett förtydligande och tillstyrker detta.

Utredningens förslag:

Om en vårdgivare har andra uppdragsgivare än regionen ska det av avtalet framgå hur det säkerställs att vårdgivarens övriga uppdrag inte påverkar de uppgifter som har lämnats över. I avtalet ska anges hur det som avtalas följs upp.

Region Värmland anser att detta är ett önskvärt och rimligt krav att regionen ska uppställa sådana villkor. Eftersom det i lagen inte närmare anges hur avtalsvillkoren ska se ut, finns möjlighet för regionen att ställa relevanta och välavvägda krav, som är möjliga att följa upp och som inte leder till onödiga formalia för leverantörerna eller regionen.

1.3 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2001:707) om patientregister hos Socialstyrelsen.

Utredningens förslag:

Vårdgivarregistret ska få innehålla uppgifter om hur vården är finansierad och om vårdgivaren har flera uppdragsgivare och hur den vården i sådana fall är finansierad.

Region Värmland tillstyrker förslaget.

1.4 Förslag till förordning om ändring i patientsäkerhetsförordningen (2010:1369).

Utredningens förslag:

Anmälningsskyldigheten till IVOs vårdgivarregister ska även avse uppgifter om hur vården är finansierad och om vårdgivaren har flera uppdragsgivare och hur den vården i sådana fall är finansierad.

Region Värmland tillstyrker förslaget.

1.5 Förslag till förordning om ändring i skatteförfarandeförordningen (2011:1261).

Utredningens förslag:

Arbetsgivaren ska till Skatteverket särredovisa förmån av privata sjukvårdsförsäkringar, på individnivå, antingen i en arbetsgivardeklaration eller genom att lämna en kontrolluppgift. Arbetsgivaren ska redovisa värdet

Handläggare
Anna-Carin Edström

Datum
2022-02-01

Vår beteckning
HSN/217278

Ert Datum
2021-10-20

Er beteckning
S2021/06996

av den privata sjukvårdsförsäkringen. Värdet ska sättas ned med det belopp som mottagaren själv har betalat för förmånen.

Region Värmland erbjuder ej förmånen privata sjukvårdsförsäkringar, därav är frågeställningen ej relevant för Region Värmland som organisation.

1.6 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2013:176) med instruktion för Inspektionen för vård och omsorg

Utredningens förslag: Att verksamheten hos IVO ska bedrivas även i förebyggande syfte.

Region Värmland tillstyrker förslaget.

Synpunkter på delar av utredningens förslag

Allmänna synpunkter

I inledningen av kapitel 13 skriver utredarna att ”Som beskrivs i kapitel 12 anser utredningen att regionerna bör ges bättre möjligheter men också skyldigheter att ta sitt ansvar som huvudmän genom att kunna ställa ytterligare krav på och följa upp de privata vårdgivare som bedriver både offentligfinansierad och privatfinansierad vård”.

Region Värmland vill lyfta att det generellt ställs mer och mer krav på uppföljning och menar att innan nya krav på uppföljning kan ställas, bör en konsekvensanalys utföras.

1.3.2 Etiska plattformen och privatfinansierad vård.

Utredningens bedömning: Diskussionen om hur den etiska plattformen ska tolkas bör även omfatta faktorer som rör den privatfinansierade vården.

Region Värmland anser att utredningen väl belyser den etiska prioriteringsplattformens betydelse för att inte urholka förtroendet för den offentligfinansierade sjukvården i Sverige.

Ur ett lagstadgat prioriteringsperspektiv (HSL) ska vår hälso-och sjukvård vara *behovsstyrd*, alltid ta hänsyn till *människovärdesprincipen* samt vara *kostnadseffektiv*.

Utredningen lägger stor vikt på den bristande insyn och kunskap som råder gällande privata sjukvårdsförsäkringars påverkan på att främst behovs- och

Handläggare
Anna-Carin Edström

Datum
2022-02-01

Vår beteckning
HSN/217278

Ert Datum
2021-10-20

Er beteckning
S2021/06996

solidaritetsprincipen efterlevs hos de privata vårdgivare som finansierar sin verksamhet både genom avtal med region och försäkringsbolag (*blandfinansiering*). Man konstaterar att olika krav på tillgänglighet till undersökning/utredning/behandling råder beroende på typ av finansiering och att inga problem föreligger så länge även de privata vårdgivarna med ”blandfinansiering” följer den etiska plattformen i sin prioritering.

Incitamentet för att skaffa privat sjukvårdsförsäkring (snabbare sjukvård) och även granskningar i media talar dock för att så ej är fallet.

Utredningen redovisar som åtgärdsförslag att ansvaret för att de privata vårdgivarna med ”blandfinansiering” följer den etiska plattformens principer bör ligga hos regionerna (*avtalsuppföljning*) samt IVO (*tillsyn*).

Region Värmland vill betona vikten av ett fortsatt arbete görs för hur detta säkerställs och lämpliga kriterier/indikatorer i *avtalsvillkor* som bör registreras avseende följsamhet till den etiska plattformens principer. Att enbart mäta väntetider för en viss diagnosgrupp kan vara ett alltför trubbigt instrument då medicinskt behov kan variera inom en diagnosgrupp. Ett tydligt krav på privata vårdgivare med blandfinansiering bör ställas att de redovisar sitt prioriteringsarbete så att det inte görs utifrån finansieringsform av den enskilda patienten. Om denna kontroll lyckas kan man se privata sjukvårdsförsäkringar som en *avlastning* på den offentligfinansierade sjukvården.

Region Värmland välkomnar de förslag som framförs för att underlätta för IVO att utöva tillsyn avseende de privata vårdgivarnas följsamhet till den etiska plattformen.

Region Värmland vill också framföra risken för framtida *undanträngningseffekter* om en ökad andel av vår sjukvård finansieras genom privata sjukvårdsförsäkringar. Dels kan efterfrågan på sjukvård öka som i nuläget inte anses medicinskt motiverad inom den offentligfinansierade vården, dels är vår resurs avseende utbildad personal redan ansträngd.

Denna risk för undanträngningseffekt spär på en redan ansträngd prioriteringssituation, inte minst med tanke på försämrad tillgänglighet sekundärt till rådande coronapandemi.

Region Värmland anser att utredningen saknar analys avseende privata sjukvårdsförsäkringars påverkan på *professionsetiken*.

Handläggare
Anna-Carin Edström

Datum
2022-02-01

Vår beteckning
HSN/217278

Ert Datum
2021-10-20

Er beteckning
S2021/06996

Medarbetarna inom hälso-och sjukvården har olika etiska regelverk som vägleder dem i deras dagliga arbete och uppmanas att följa grundläggande etiska värden och att inte medverka till exempelvis ”otillbörlig prioritering”. Om andra principer som exempelvis finansieringsform påverkar prioritering samt behandling/utredning (och inte är behovsstyrt) uppstår en hög grad av etisk stress för den enskilda medarbetaren.

Avseende hur stor del av vår sjukvård som ska vara privatfinansierad handlar till stor del om ett *politiskt ställningstagande*. Grundläggande etiska värden som rättvisa/solidaritet måste ställas mot människors rätt att själva få avgöra (autonomi/frihet) vad de vill göra med sin privatekonomi.

13.5 Tystnadspliktsgränsen mellan den privata vårdgivaren och regionen.

Utredningens bedömning: Förslagen i SOU 2021:4 bör genomföras i syfte att möjliggöra för de privata vårdgivarna att, utan hinder av tystnadsplikt, lämna uppgifter till regionen i egenskap av huvudman.

Region Värmland tillstyrker förslaget.

13.7 Uppgift om finansieringsform i patientregistret.

Utredningens förslag: Behandlingen i patientregistret ska få avse uppgifter om finansieringsform för vården.

Region Värmland har inget att erinra mot förslaget att införa finansieringsform i Patientregistret. För att kvaliteten på uppgiften ska bli bra så krävs framförhållning inför införandet. Regionerna behöver god tid på oss att ställa om och möjliggöra registrering av finansieringsform i journalsystemet samt hantering i datalagret för leverans till PAR. Dessutom behövs tid för utbildning/information till ett större antal regionanställda. Region Värmland förutsätter att definitionerna av de olika finansieringsformerna blir otvetydiga och lättbegripliga.

13.10 Den nationella väntetidsdatabasen och privatfinansierad vård.

Utredningens bedömning: Den nationella väntetidsdatabasen

Handläggare
Anna-Carin Edström

Datum
2022-02-01

Vår beteckning
HSN/217278

Ert Datum
2021-10-20

Er beteckning
S2021/06996

bör utvecklas. En skyldighet för privata vårdgivare att rapportera till den nationella väntetidsdatabasen bör regleras i avtalet med regionen. Regelverket bör inte ändras så att databasen ska innehålla uppgifter om den privatfinansierade vården.

Region Värmland anser att det skulle ge möjlighet för utveckling av produktionsplanering och en kartläggning av marknaden med privata aktörer där det noteras kapacitetsbrist och långa väntetider.

13.11 Regionernas hantering av bisysslor

Utredningens rekommendation: Sveriges Kommuner och Regioner bör ta fram riktlinjer för hanteringen av bisysslor med särskilt fokus på hälso- och sjukvården samt utbildningsmaterial för de personer i regionerna som arbetar med bedömning av bisysslor inom hälso- och sjukvården.

Regionen Värmland tillstyrker förslaget. Region Värmland har i dag en riktlinje för bisyssla och rutiner och arbetssätt för att följa upp bisysslor hos medarbetare, vilket bland annat innebär att medarbetaren är skyldiga att anmäla bisysslor. Vid introduktion av nyanställda samt vid medarbetarsamtalet skall chefen se till att medarbetaren är medveten om anmälningsskyldigheten av bisysslor. Region Värmland välkomnar ett stöd för bedömning av bisysslor.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Handläggare
Anna-Carin Edström

Datum
2022-02-01

Vår beteckning
HSN/217278

Ert Datum
2021-10-20

Er beteckning
S2021/06996

Marianne Utterdahl
Ordförande

Lena Gjevert
Hälso- och sjukvårdsdirektör